

به مناسبت سالروز بعثت رسول اکرم (ص)

گزیده‌ای از سیره و سخنان آن حضرت

- مردی نزد پیامبر (ص) آمد و در حالی که با او سخن می‌گفت لرزه بر اندامش افتاده بود. پیامبر (ص) فرمود: «بر خود آسان گیر! من پادشاه نیستم، من پسر زنی هستم که گوشت مانده‌ی خشک شده می‌خورد.» (میزان‌الحکمه، ص ۶۱۹۷)
- انس بن مالک گوید: من با رسول‌خدا (ص) راه می‌رفتم و حضرت ردایی با حاشیه‌ی زبر و درشت بر تن داشت. عربی بادیه‌نشین از راه رسید و ردای ایشان را محکم کشید. من به گردن پیامبر (ص) نگاه کردم دیدم حاشیه‌ی ردا، از شدت کشیدن، روی گردن حضرت رد انداخته است. آن بادیه‌نشین سپس گفت: «ای محمد، دستور بده از مال خدا که نزد توست به من بدهند.» پیامبر (ص) به طرف او برگشت و خنده‌ای کرد و دستور داد به او چیزی عطا کنند. (میزان‌الحکمه، ص ۶۱۹۳)
- روزی پیامبر (ص) با اصحاب در مسجد بود. عربی بیابانی آمد و در گوشه‌ای از مسجد ادرار کرد. اصحاب بر او فریاد زدند. پیغمبر (ص) فرمود: «مزاحمش نشوید تا تمام کند.» آنگاه پیغمبر (ص) او را خواست و فرمود: «این مساجد را برای ادرار کردن و پلید ساختن برپا نکرده‌اند، بلکه برای یاد کردن خداوند و نماز گزاردن و قرآن خواندن ساخته‌اند.» آنگاه فرمود آب آوردند و آن محل را تطهیر کردند. (خاتم‌النبيين، علی کمالی، ص ۲۶۰)
- پیامبر (ص) در راهی دید یکی گوسفندی را خوابانده و پا بر گلوی او نهاده کارد را تیز می‌کند و گوسفند به او نگاه می‌کند. فرمود: «می‌خواهی او را ذبح کنی یا دوبار او را بمیرانی؟» (خاتم‌النبيين، علی کمالی، ص ۴۸۴)
- در راه «بدر» هر سه سرباز تنها یک شتر داشتند که به نوبت سوار می‌شدند. عده‌ای به پیامبر (ص) گفتند: «تو راه نرو و همیشه سوار باش.» فرمود: «نه شما از من قوی‌ترید و نه من از شما به اجر و ثواب بی‌نیازتر.» (خاتم‌النبيين، علی کمالی، ص ۳۶۴)
- حبیب بن حارث نزد پیامبر (ص) آمد و گفت: «من مردی هستم که زیاد گناه می‌کنم.» فرمود: «توبه کن.» گفت: «ای رسول‌خدا! توبه می‌کنم و باز هم گناه می‌کنم.» فرمود: «هر وقت گناه کردی توبه کن.» گفت: «ای رسول‌خدا! در این صورت گناهان من زیاد است.» پیامبر (ص) فرمود: «عفو خداوند از گناه تو بیشتر است.» (خاتم‌النبيين، علی کمالی، ص ۲۵۶)
- مردی به رسول‌خدا (ص) عرض کرد: «هیچ کار زشتی نیست که نکرده باشم. آیا راه توبه و بازگشت برایم وجود دارد؟» فرمود: «آیا از پدر و مادرت کسی زنده هست؟» عرض کرد: «پدرم.» فرمود: «برو و به او نیکی کن.» وقتی آن مرد رفت، رسول‌خدا (ص) فرمود: «ای کاش مادرش می‌بود.» (میزان‌الحکمه، ص ۷۰۹۷)
- انس بن مالک گوید: اخلاق رسول‌خدا (ص) چنین بود که هرگاه یکی از برادران خود را سه روز نمی‌دید جویای حالش می‌شد. اگر به مسافرت رفته بود برایش دعا می‌کرد، اگر در شهر بود به دیدنش می‌رفت و اگر بیمار بود او را عبادت می‌کرد. (میزان‌الحکمه، ص ۶۱۹۳)
- پیامبر اکرم (ص): هیچ بنده‌ی مؤمنی برای برادر غایبش دعا نمی‌کند مگر آنکه فرشته‌ای گوید: «برای خودت نیز همانند او خواهد بود.» (خاتم‌النبيين، علی کمالی، ص ۲۲۰)
- پیامبر اکرم (ص): با برادری ورزیدن در راه خدا برادری به بار می‌نشیند. (میزان‌الحکمه، ص ۱۸۱)
- پیامبر اکرم (ص): بهترین صدقه، این است که انسان علمی را بیاموزد و سپس آن را به برادر خود آموزش دهد. (میزان‌الحکمه، ص ۳۹۵۵)
- پیامبر اکرم (ص): علم عمل را صدا می‌زند، اگر پاسخش را داد می‌ماند و گرنه می‌رود. (میزان‌الحکمه، ص ۳۹۹۷)
- پیامبر اکرم (ص): نزدیک‌ترین شما به من در توقف‌گاه فردای قیامت، راستگوترین شماست و امانتدارترین شما و پایبندترین شما به عهد و پیمان و خوشخوترین شما و نزدیک‌ترین شما به مردم. (میزان‌الحکمه، ص ۶۹۶۷)
- پیامبر اکرم (ص): غذا آنگاه که چهار خصوصیت در آن جمع شده باشد کامل است: از حلال فراهم آمده باشد، دستهای فراوانی به سوی آن دراز گردد، خوردنش با نام خداوند متعال آغاز گردد و با حمد و شکر خدا پایان پذیرد. (ترجمه‌ی الحیاه، ج ۵، ص ۳۱۷)

- گوسفندی را ذبح کردند و گوشت آن را انفاق کردند. پیامبر اکرم (ص) فرمود: «چیزی مانده است؟» عرض شد: «به جز شانه‌اش چیزی باقی نمانده است.» پیامبر (ص) فرمود: «به جز شانه‌اش همه‌ی آن باقی مانده است.» (میزان‌الحکمه، ص ۶۴۴۹)
- پیامبر اکرم (ص): سوگند به آنکه جان محمد در دست اوست، هیچ بنده‌ای به من ایمان نیاورده در حالی که شب را سیر بخوابد و برادر (یا همسایه‌ی) مسلمانش گرسنه باشد. (میزان‌الحکمه، ص ۳۲۹۵)
- پیامبر اکرم (ص): هرکه صبح کند در حالی که به امور مسلمانان اهتمام ندارد از آنها نیست و هرکه فریاد کمک‌خواهی مردی را بشنود و به کمکش نشتابد مسلمان نیست. (میزان‌الحکمه، ص ۲۵۵۵)
- پیامبر اکرم (ص): خداوند امتی را که در آن حق ناتوان بدون ترس و لرز از قدرتمند گرفته نشود هرگز پاک نمی‌گرداند. (میزان‌الحکمه، ص ۴۶۱۹)
- پیامبر اکرم (ص): ساعتی عدالت، بهتر از شصت سال عبادت است که شبی به عبادت و روزش به روزه‌داری بگذرد و یک ساعت بی‌عدالتی در حکومت، نزد خدا بدتر از شصت سال گناه است. (میزان‌الحکمه، ص ۳۴۹۵)
- پیامبر (ص) مردی را برای جمع‌آوری صدقات فرستاد. وی پس از بازگشت از مأموریت خود و هنگام حسابرسی، قسمتی از صدقات را تحویل بیت‌المال داد و گفت: «این برای شماست» و قسمتی را برای خود نگه‌داشت و گفت: «این به من هدیه شده است.» پیامبر اکرم (ص) به شدت ناراحت شد و به منبر رفت و گفت: «...چه می‌شود عاملی را که برای جمع‌آوری صدقات می‌فرستیم، می‌گوید این برای شماست و این به من هدیه شده است؟! آیا اگر او تاکنون در خانه‌ی پدر و مادرش نشسته بود چیزی به او هدیه می‌دادند؟ سوگند به آنکه جانم در دست اوست، هیچ یک از شما به چیزی از بیت‌المال چنگ نمی‌اندازد مگر آنکه روز قیامت در حالی که آن چیز وبال گردنش شده است به محشر وارد می‌شود.» (صحیح بخاری، ج ۹، ص ۷۱۹)
- پیامبر اکرم (ص): هرگاه دیدی که امت من به ستمگر نمی‌گویند «تو ستمگری» بی‌تردید از دست رفته‌اند. (میزان‌الحکمه، ص ۱۸۱۱)
- پیامبر اکرم (ص): هر یک از شما در دنیا سخن حقی را بگوید تا بدان وسیله باطلی را دفع کند یا حقی را یاری رساند، مقامش برتر از مقام و ارزش هجرت با من است. (میزان‌الحکمه، ص ۶۶۰۵)
- پیامبر اکرم (ص): هر کس با انجام کاری که خدا را ناخشنود می‌کند فرمانروایی را خشنود سازد از دین خدای عزوجلّ خارج شده است. (میزان‌الحکمه، ص ۳۳۳۵)
- پیامبر (ص) سپاهی را گسیل داشت و مردی را فرمانده آنان کرد و به سپاهیان فرمود تا دستوره‌ای او را بشنوند و اطاعت کنند. در منزلگاهی، آن مرد آتشی بیفروخت و به سپاهیان دستور داد خود را در آن بیندازند. گروهی از وارد شدن به آتش سر باز زدند و گروهی مردد بودند که وارد آتش شوند. این خبر به پیامبر (ص) رسید، فرمود: «اگر به درون آتش می‌رفتند برای همیشه در آتش بودند.» آنگاه فرمود: «در معصیت خدا نباید از کسی اطاعت کرد.» (میزان‌الحکمه، ص ۲۳۵)
- پیامبر اکرم (ص): چون روز قیامت فرارسد، منادی بانگ کند: «کجایند ستمگران و دستیاران ستمگران: کسی که لبقه‌ای در دوات ایشان گذاشته یا سر کیسه‌ای برای ایشان بسته یا یک بار برای ایشان قلم به دوات زده است، همه را با آنان محشور کنید.» (ترجمه‌ی الحیاه، ج ۲، ص ۵۰۲)
- پیامبر اکرم (ص): هرگونه که باشید همان‌گونه بر شما حکومت می‌شود. (میزان‌الحکمه، ص ۶۸۵۳)
- پیامبر اکرم (ص): به خوبی فرمان دهید، اگرچه خودتان به آن عمل نکنید و از زشتکاری‌ها باز دارید، هرچند خودتان از همه‌ی آنها اجتناب نکنید. (میزان‌الحکمه، ص ۳۷۲۱)
- پیامبر اکرم (ص): همه‌ی تقوا این است که آنچه را نمی‌دانی بیاموزی و آنچه را می‌دانی به کار بندی. (میزان‌الحکمه، ص ۷۰۱۹)
- پیامبر اکرم (ص): همانا پروردگار شما باحیا و بخشنده است و شرم دارد از این که بنده دست [خواهش] به سوی او بگشاید و دست خالی برگرداندش. (میزان‌الحکمه، ص ۵۷۲۹)
- پیامبر اکرم (ص): گنجه‌کار امیدوار به رحمت خدای متعال به رحمت نزدیک‌تر است تا عابدِ نومید گشته. (میزان‌الحکمه، ص ۵۰۴۷)
- پیامبر اکرم (ص): ای گروه مسلمانان! آستین بالا زنید که موضوع جدی است و آماده شوید که رفتن نزدیک است و توشه بردارید که سفر طولانی است. بارهایتان را سبک کنید که گردنه‌ای دشوار فراروی دارید و جز سبکباران آن را نیمایند. (میزان‌الحکمه، ص ۸۶۱)